

Pélé Yoets

Tokéa - Celui qui sonne le chofar - Tav

איתא בזהר הקדוש פרשת ויקרא אמר רבי אלעזר, חמינא לאבא ביומי דראש השנה ויום הכפורים דלא בעי למשמע צלותא מכל בר נש, אלא אי קאם עלה תלתא יומין קדם לדכאה לה, וכל שכן בתקיעה דשופר, דלא מקבל תקיעתא דבר נש דלאו איהו חכים למתקע ברזא דתקיעה. עוד שם בהאי יומא בעי עמא לאסתכלא בבר נש שלים מכלא דידע ארחוהי דמלכא קדישא, דידע ביקרא דמלכא, דיבעי עליהו בעותא בהאי יומא, ולזמנא קל שופרא בכלהו עלמין בכונה דלבא, בחכמתא, ברעותא, בשלימו, בגין דיסתלק דינא על ידוהי מן עלמא. וי לאנון דשליחא דילהון לא אשתכח כדקא יאות, דהא חובי עלמא אתין לאדכרא בגינה, הדא הוא דכתיב (ויקרא ד ג) אם הכהן המשיח יחטא, דהוא שליחא דכל ישראל, לאשמת העם, הוא בגין דדינא שריא עליהו, וכד שליחא הוא זכאה כדקא יאות, זכאין אנון עמא דכל דינן מסתלקין מניהו על ידה, זהו תרף דברי הזהר הקדוש:

והיה בראות לשון זה ימס לב המתפללים, ורפו ידי התוקעים אשר בזמננו כי דלונו מאד מאד שחסרנו כל טוב. על כל פנים, חובה מטלת עלינו לבחר הרע במעוטו, שאין לנו אלא תוקעים ומתפללים שבימינו, וכבר אנו מתאוננים על זה בכל שני וחמישי ואומרים אנשי אמונה אבדו וכו', ראויים לרצותך אפסו, שוטטנו בארבע פינות תרופה לא מצאנו, שבנו אליך בבשת פנינו. אבל צריך שנשכבה בבשתנו, ותכסנו כלמתנו ונצטער ונהיה נכנעים ונדכאים מאד על זאת, ואת אשר בכחנו לעשות נעשה, ונברר

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

הטובים שבקהל עדתנו להיות תוקעים ומתפללים. וכל אחד יברח מלהכנס בתגר זה, דאי לא אשתכח כדקא יאות, חובי עלמא אתין לאדכרא בגינה. ולכן במקום שיש אנשים אל ישתדל להיות איש, ואם נמצא במקום שאין אנשים שמכרח להיות איש, על כל פנים את אשר בכחם לעשות יעשו התוקעים והמתפללים, ויקדמו להתעסק בתענית וסדר תשובה לפחות שלשה ימים קדם ראש השנה, ויקדימו תפלה לצרה שיעלו תפלותם ותקיעותם לרצון, ושלא יענש העולם בסבתם. ובעמדם לשרת בשם השם, חרדה ילבשו, תפל עליהם אימה ופחד ויהיו דבקים בקונם בהכנעה רבה, בלב נשבר ונדכה, כי זאת נשאר לנו להיות בסומכי נפשנו, דכתיב (תהלים נא יט), לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה:

וזה כלל גדול לתפלות כל הימים על הכלל ועל הפרט, כל שכן בתפלות הימים האדירים האלה, שלפי גדל ועצם חטאתינו ומעוט ערכנו וקצר השגתנו, אם האלהים יביא במשפט אותנו, הן גוענו אבדנו חס ושלו, אין לנו להשען אלא על ענינו ודלותנו, שאבינו שבשמים יעשה עמנו צדקה כפי דלותנו וכפי גדל רחמיו וחסדיו ועשר מתנות ידיו. והנה כל אחד מישראל צריך למדה זו שישפיל עצמו כאזוב ויכנע לבבו בתפלות, ותחנונים ידבר רש כעני שואל על פתח, אולי יש תקוה. ועל אחת כמה וכמה צריכים לזהר בזה השלוחי צבור, וצריכים חזק רב שאל יפנו אל רהבים, לחשב להראות העמים והשרים את יפים, כלומר, ראו עתה שאני תוקע טוב או מתפלל בנעם שיח ובקול בוכים, ואם זה רע ומר בכל הימים, על אחת כמה וכמה בימים האלה, כי נפשות הוא חובל, רחמנא לצלן, לכן יתחזקו במחשבות טהורות לדחות המחשבות הרעות האלה ולהדבק בקונם בהכנעה רבה, אולי יתעשת האלהי"ם:

ואף אם אינו יודע לכון הכונות, כמו בדור יתום זה שבני עליה

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

היודעים לכון הם מועטים, כי הדברים עתיקים, עמק עמק מי ימצאנו, מכל מקום טוב לגבר שיסתכל בכתבים שכתובים בהם הכונות, וילמד בספר הזהר הקדוש במאמרים המדברים בסוד התקיעות, למען ידע ולבבו יבין שיש סודות עמקים, ויחשב בהן בשעת התקיעות, ויסתכל בהם כסומא בארבה, ולא יגרע מללמד ולכון בהן בשעת התקיעות, ויסתכל בהם כסומא בארבה, ולא יגרע מללמד ולכון כונות פשוטות שיד כל אדם משגת אותם, ולבו למו א"ב יצעק שיתקנו הדברים בתקיעותיו במקום עליון, כאלו כון בכל הכונות עם תקיעות היודעים והמכונים לדעת רשב"י וכל קדושים, וה' ברחמיו לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו, ושומע קול תרועה עמו ישראל ברחמים:

והנה מצות תקעת שופר היא אחת מתרי"ג מצות, והיא מצוה חשובה שבאה מזמן לזמן, והיא באה לזכרון לפני השם לטוב לנו כל הימים לחיותנו. ואם כל המצות צריך להשתדל לקימן כתקונן בשלם שבפנים, על אחת כמה וכמה מצוה זו, בעת ובעונה הזאת אשר מלך יושב על כסא דין, זה יצא ראשונה, צריך להשתדל מאד לתקע בשופר של איל, שהרי לדעת כל הפוסקים בשל איל מצוה מן המבחר. ולדעת הרמב"ם אינו יוצא ידי חובה בשל מין אחר אלא בשל איל. ונהי דקימא לן הלכה כרבים, מכל מקום למחש בעי לסברת היחיד, וירא שמים יוצא ידי כלם, וזה בכל המצות, כל שכן וקל וחמר במצוה זו. וכבר כתב הרב יערות דבש משל על זה, שאם כל הרופאים, פה אחד יאמרו על חולה שיש בו פקוח נפש, שהסם פלוני הבא ממדינת הים הוא מבחר לרפואה, אבל הסם הבא משאר מדינות גם כן מועיל, ורופא אחד בקי וממחה אמר שאין מועיל כלל, אלא הסם הבא ממדינת הים, ודאי שיחושו לדברי הרופא הממחה, מאחר שכלם מודים שהיא מבחרת, וירוצו ולא ייגעו למצא אותה. ואם כך עושים על רפואת הגוף, על אחת כמה וכמה על רפואת הנפש. וצריך התוקע להיות בקי בדיני

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

התקיעות, כמה צריך להאריך בכל אחת. ויזהר מאד שלא יטעה, שהרי אמרו (ברכות לד, ב) שליח צבור שטעה, סימן רע לשולחיו. ולכן יזהר שלא להבעית את ישראל:

ידוע מה שאמרו בזהר הקדוש כל פקודא דלא הוי בדחילו ורחימו, לא פרחא לעלא. ובמצוה זו, אין לך אדם מישראל שלא יתעורר בדחילו, היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, אמנם ידוע דאית יראה ואית יראה, יראת הענש קרי לה בזהר הקדוש יראה בישא, וצריך להתעורר ביראת הרוממות, כי גדול אדוננו ורב כח ולגדלתו אין חקר. צא ולמד, שהרי בראש השנה כל באי עולם עליונים ותחתונים עוברים לפניו כבני מרון ברגע אחד, וכלם נסקרין בסקירה אחת, הן לטוב הן למוטב, וצבא המרום שיודעים קצת מגדלת הבורא יותר ממנו, זעים וחלים ברעש גדול אשר יכולים לסבלו מחמת שגופם אש, ונהר דינור נגד ונפק מזעתם מרב הרעש, עד שאמרו שבחמלת השם אותנו לא נתננו להשיג גדלתו, שאם היינו משיגים אפילו כקטן של צבא המרום, היה גופנו נטחן ונעשה אפר מרב הפחד. ועל זאת יחרד האיש וילפת, איך גרם צער וכעס למלך רם ונשא, אים ונורא כזה, ומה יעשה בקום למשפט אלהי'ם כהיום הזה אשר מלך במשפט יעמיד ארץ, וכזאת וכזאת יעמיק במחשבות טהורות להתעורר ליראה את השם הנכבד והנורא. אבל צריך להתעורר גם ברחימו, בתתו אל לבו מאמר רבותינו זכרונם לברכה שאמרו מי שיש לו דין אצל מלך בשר ודם, לובש שחורים ומתעטף שחורים, אבל אנו בראש השנה ויום הכפורים לובשים לבנים ומתעטפים לבנים, לפי שאנו בטוחים באבינו שבשמים שיוציא לאור משפטנו, כי אהבת עולם ואהבה רבה אהבנו, צא ולמד, מי כה' אלהינ' שיקדים רפואה למכה ויאמר, כשתחטאו לפני, תעשו כך וכך ואתרצה לכם ואמחל לכם, ולא עוד אלא שאלו התקיעות למצוה נמי יחשבו, וקובע לנו עליהם שכר טוב, היש חייך מתוק כזה, היש שלם במדות ובדעות ובכל מיני שלמות כה'?

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אלהינ'יו, ולא זו בלבד, אלא שעל ידי שיח שפתותינו והבל היוצא מפינו, בונה בשמים עליותיו, ונעשה נחת רוח גדול לאבינו שבשמים, אשרי ילוד אשה שזכה לכך, אשרינו מה טוב חלקנו, כזאת וכזאת יעמיק במחשבות טהורות לעורר את האהבה, ויהיה עין במר בוכה, ולב שמח דואג ובוטח:

וצריך לתן לב גם כן לידע מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, ולא לעשותה מצות אנשים מלמדה. והנה פשט טעם המצוה שצוה השם לתקע בשופר, כדי לזכר לנו עקרתו של יצחק אבינו אשר איל הושת כפרו לרצון ואבותינו הקדושים זיע"א. והן בכלל שנזכר אנחנו עד כמה צריך לאהב את הבורא בכל נפשנו וכל שכן בגופנו וממוננו, כי כל אשר לאיש יתן בעד נפשו. ומשום הכי נקרא שופר, שאמר הקדוש ברוך הוא, שפרו מעשיכם (ויק"ר כט ו):

וטעם סדר התקיעות היא, שצוה הקדוש ברוך הוא לתקע שלש תרועות, ובכל תרועה, פשוטה לפניה ופשוטה לאחריה, ונכנסנו לבית הספק, משום דתרגום תרועה הוא יבבא דהינו יללה, ויש שלשה מיני בכי בעולם, יש שהוא מתאנח אנחה אחר אנחה ומתוך כך מתעורר לבכות ביללה גדולה. יש שאינו בוכה אלא באנחה שוברת. ויש שתכף מתחיל ביללה רבתי. ולכן תקנו כנגד השלשה מיני בכי, שלשה סדרים: תשר"ת כנגד המין האחד שאמרנו, תש"ת כנגד המין השני, תר"ת כנגד המין השלישי, זהו בקצור טעם אלו הסדרים לפי הפשט: נמצינו למדין שמצות היום להתעורר בקול בכי ויללה, אלא שצריך להודיע מה לעם כי יבכו, שאם תאמר לאחד שיבכה והוא אינו מוצא מקום לבכות, יחרד האיש ויאמר, לשונאי הרוצים ברעתי שיבכו, למה אבכה ועל מה אבכה, לא תאנה אלי רעה, אבל על דא, ודאי לן יאות למבכי, לן יאות למספד, בכיה רבה ומספד מר על כי עינינו חשך מראות גדל רעתנו, וטפש כחלב לבנו, ואנחנו דומים

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

לחולה שהכביד עליו חליו כל כך, עד שאינו מרגיש בחליו, והוא משתגע ואומר שהוא בריא ורוצה לקום ולברח מן המטה, כן הדבר הזה, שכל כך אנו משקעים בטיט היון של עוונותינו עד שאין אנו מרגישים בהם, ודרכנו ישר בעינינו, וחטאתינו מונעים הטוב ממנו, ומרעה אל רעה יצאנו ועוונותינו היו מבדילין בינינו לבין אבינו שבשמים, עד שאין אנו יכולים לכון דעתנו ליראה את השם הנכבד והנורא כדת מה לעשות אפלו בעת ובעונה הזאת, זו רעה גדולה שאין כמוה שאנו כמתים בחיינו, ואם בכה יבכה איש על מות לבן, בנו יחידו, אף על פי שלא יוכל להשיבו, על אחת כמה וכמה צריך לבכות על מיתת נפשו אשר בבכי אולי חיה יחיה, וכמה היה אדם בוכה על מתו אם היה יכול להחיותו בבכיתו, כן אנחנו נתן את קולנו בבכי, אולי יתעשת האלה"ם לנו וישוב יחיינו ומתהומות הארץ ישוב יעלנו, וכדאמרו בזהר הקדוש והנה נער בוכה דא ישראל, דכתיב (הושע יא א) כי נער ישראל ואהבהו. כיון דפתח בבכיה, מיד ותחמל עליו:

והן אמת שגם על זה היה דוה לבנו, על שאין אנחנו יכולים לבכות בכיה גדולה כאשר עם לבבנו וכאשר יאות לנו, מחמת סמיות עינינו, שאם היינו זוכים מעט מזעיר שתפקחנה עינינו, והיינו רואים גדל ועצם חטאתינו, ומה גרמנו בהם גלות השכינה וחרבן בית המקדש וקלקול צנורות השפע, וצער קדשא בריך הוא ושכינתה, וצער העליונים והתחתונים ופגם בכל העולמות ועכבות משיחא וכהנה רעות רבות שגרמנו, באפן שנאמר עלינו (משלי יז כה) כעס לאביו בן כסיל, וממר ליולדתו, אם היינו רואים ומרגישים מעט מכל זה, היה ראוי לנו שנבכה בכיה רבה ממש עד שתצא נפשנו, כמעשה רבי אלעזר בן דורדיא (ע"ז יז, א) שיצאה נשמתו בבכיה ונמצא שהוא מזמן לחיי העולם הבא. מי יתן ראשינו מים ועינינו מקור דמעה ונבכה יומם ולילה עד שתצא נפשנו:

וכבר אמרו על הרב האר"י ז"ל שהיה בוכה הרבה בימים
Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

האדירים האלה, והוא אמר שמי שאינו מתעורר בבכי בימים אלו הוא סימן שנפשו לא מטהרה, אוי לנו, שאף שאין אנו צריכין לסימנין, שלמפרסמות אינן צריכות ראייה, וידענו נאמנה שכטמאת הנדה היה דרכנו לפני השם, אבל יש גם כן סימן מבהק בידינו האמור מפה קדוש, שהרי אין אנו צריכים לסימנין, שלמפרסמות אינן צריכות ראייה, וידענו נאמנה שכטמאת הנדה היה דרכנו לפני השם, אבל יש גם כן סימן מבהק בידינו האמור מפה קדוש, שהרי אין אנחנו יכולים להוציא דמעה, אלא לאחר מצוי הנפש הרבה אולי תצא איזו דמעה, ואם היינו זוכים שהיתה נפשנו מטהרה, פלגי מים היו יורדים מעינינו מאין הפוגות מתוך צערנו, דלא יוקיד עלמא בשלהובוי דצדק, ולא יהיה צער ומרירות לקדשא בריך הוא בשבילנו, כדאיתא באדרא קדישא שעל זה היה מצטער הרשב"י, ואנן מה נענה בתרה, וכן היה ראוי שערשנו בדמעתנו נמסה בזכרנו חרדת רבי יוחנן בן זכאי על יום הדין (ברכות כח, ב), ואנן מה נענה בתריהו, על זה נאמר (איכה ג ט) מה יתאון אדם חי וכו' אם היינו רואים ומרגישים בכל זה וכזה וכזה, היה ראוי שנוריד כנחל דמעה, אבל עתה אין אנחנו מרגישים בכל אלה, ואין אנחנו יכולים להצטער עליהם ולבכות כדת מה לעשות מחמת שנפשנו לא מטהרה, רק על זאת חזק ונתחזק להתחרט חרטה גמורה על כל מה שחטאנו ועל כל מה שקצרנו בעבודת השם יתברך, ויאמר נא ישראל, מאי דעבר עבר, מכאן ולהלאה חשבנא טבא, נשתדל בכל כחנו לנקות ידינו מכל דבר רע ומכל דהוא נדנוד אסור, ולשמר ולעשות ולקיים כל דבר טוב, וה' אלהים יעזר לנו, ונתן את קולנו בקול בכי בהכנעה רבה, על דרך דכתיב (תהלים ו ט) סורו ממני כל פעלי און כי שמע ה' קול בכי, קול דיקא, אולי יתעשת האלהי"ם לנו ויהמו רחמיו עלינו, ויסר ממנו רק את המות הזה שאנו מתים בחיינו, ויכתבנו בספר חיים טובים:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions